

ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพพืชสมุนไพร
: กรณีศึกษาในวิถีชีวิตชุมชนไทลื้อ จังหวัดเชียงราย

เสถียร นันทะ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

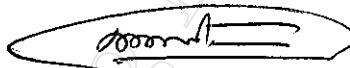
ตุลาคม 2542

ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพพืชสมุนไพร
: กรณีศึกษาในวิถีชีวิตชุมชนไทลื้อ จังหวัดเชียงราย

เสถียร ฉันทะ

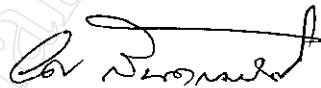
การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

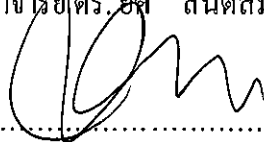
.....ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

.....กรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร. ยศ สันตสมบัติ

.....กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ลีสุวรรณ

18 ตุลาคม 2542

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าเขียนงานศึกษาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพพืชสมุนไพร ฉบับนี้ด้วยเหตุผลและแรงบันดาลใจหลายประการ ที่สำคัญที่สุดคือ การสูญเสียการพึ่งตนเองของชุมชนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศกรอบๆ ที่ผ่านมาชุมชนได้ถูกรบกวนด้วยกระบวนการพัฒนาของรัฐมาตลอด ซึ่งผลพวงแห่งการพัฒนาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนหลายประการ โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่างๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่พึ่งพาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการดำรงชีพ ดังนั้นจึงทำการศึกษาเพื่อที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยังคงมีเหลืออยู่ในสังคมปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร และควรจะนำภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าวมาพัฒนา ประยุกต์ใช้กับบริบทสังคมไทยในปัจจุบันได้อย่างไร เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

งานศึกษาวิจัยชิ้นนี้จะไม่เกิดขึ้นหากไม่ได้รับการอบรมบ่มฝึกองค์ความรู้จากท่านคณาจารย์สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นพิเศษแก่ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสุวรรณ ที่ช่วยให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะต่างๆ และท่านศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ ที่ไม่เพียงให้คำแนะนำข้อคิดเห็นแต่ยังให้โอกาสข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยภาคสนามของศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อนๆ ชาวสาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อนๆ ชาวศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ให้คำชี้แนะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และที่สำคัญชาวบ้านไทลื้อบ้านปางหัดที่ได้กรุณาให้ข้อมูล ใ้ที่พักแแบ่งปันอาหารและแบ่งปันซึ่งน้ำใจที่เอื้ออารีย์ โดยเฉพาะพ่อเฒ่าปิ่น แม่เฒ่ามอญ พ่อเฒ่าไคว พ่อเฒ่าวงศ์ และอีกหลายท่านที่ไม่อาจจะกล่าวถึงได้หมด และที่สำคัญที่สุดคุณพ่อศรีนวล และคุณแม่คำ ฉันทะที่คอยเป็นกำลังใจให้ต่อสู้ดิ้นรนฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ เพื่อการก้าวย่นในสังคมที่มั่นคง ทำให้เรียนรู้คุณค่าของความเป็นคนและความเป็นธรรมที่มีต่อสังคม

เสถียร ฉันทะ

18 ตุลาคม 2542